Zaterdag, 18 October 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3429

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt. Tel. 1919. Uw adres voor alle soort kantoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur 10—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29 Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

U. S. A. - Congres besluit neutraliteitswet te veranderen.

Nieuwe Japanse kabinet riekt naar kruit.

Werd Roosevelts bevel „Shoot First" opgevolgd?

Duitse activiteiten verslappen: Russen melden herovering van Orel en Kalinin.

ROOSESVELT OVER TORPEDERING VAN DE „KEARNY".

Roosevelt verklaarde bij een persconferentie, dat de Noordamerikaanse torpedojager „Kearny" welke ten Zuid-Westen van IJsland werd getorpedeerd, zich duidelijk bevond in de Amerikaanse defensie-zone.

De Regeringsleider weigerde echter het incident in biezonderheden te bespreken en zeide aan de persconferentie dat hij dit overliet aan het Marine-Departement in Washington. 3 Minuten nadat hij in zijn woning te Hyde Park arriveerde, deelde Secretaris Knox hem per telefoon het nieuws mede van de aanval op de „Kearny". Roosevelt scheen verrast, dat de pers zo spoedig gehoord had van de torpedering.

Hij scheen niet erg opgewonden over het feit, dat een Noordamerikaans oorlogsschip voor het eerst getroffen was sedert de Europese oorlog begon. Roosevelt zeide in antwoord op vragen, dat hij geen inlichtingen had omtrent ongevallen of een mogelijke tegenmaatregel van de „Kearny". Op een vraag of dezelfde instructies werden gegeven om de aanvaller achterna te zitten gelijk bij de aanval op de „Greer", antwoordde hij, dat de vloot haar gewone orders heeft.

Voorzichtig alle pogingen van de journalisten ontwijkend om hem tot een verklaring uit te lokken ging Roosevelt niet eens zover om te zeggen, dat een nieuwe handeling van piraterie was gepleegd. Toen een journalist opmerkte dat het verbazingwekkend was dat een torpedojager kon worden getorpedeerd zonder te zinken — een torpedojager heeft geen dikke pantserplaten, — stelde de President voor of de ondervrager maar niet naar het Marine-Departement zou gaan om daar enkele inlichtingen in te winnen. Roosevelt deelde mede, dat hij hier gedurende het weekeinde feitelijk geen werk had en gewoon zou wachten, ingeval zich iets biezonders zou voordoen, hetgeen zou vereisen, dat hij zich haastig naar Washington zou begeven. (Hydepark, (AP) 17.10).

AMERIKAANS CONGRES STEMT VOOR BEWAPENING VAN SCHEPEN.

Het Huis stemde met 259 stemmen tegen 138 voor de bewapening der Noordamerikaanse koopvaardijschepen en zond de wet naar de Senaat.

Stemmende kort na te hebben vernomen van de torpedering van de Noordamerikaanse torpedojager „Kearny" keurde het Huis met overweldigende meerderheid van stemmen de wet goed voor de bewapening van de Noordamerikaanse koopvaardijschepen met kanonnen ter verdediging tegen — wat Roosevelt genoemd heeft — de „moderne piraterij". Met negering van de waarschuwingen van de tegenstanders, dat het een nieuwe grote stap is in de richting van de oorlog, stemde het Huis om het artikel van de neutraliteitswet in te trekken, welk de bewapening van koopvaardijschepen verbiedt, die handel drijven met vreemde mogendheden. De galerijen waren bezet ter gelegenheid van deze historische stemming. (Washington, (AP) 17.10).

NOORDAMERIKAANSE SCHEPEN ONTVANGEN ORDERS.

Marinekringen deelden mede, dat de Noordamerikaanse schepen, die zich op weg bevonden naar Oostelijke wateren, van de Marine opdracht hebben gekregen om terug te keren naar Honolulu, de meest krachtig gefortificeerde haven ter wereld. (San Francisco, (AP) 17.10).

OPDRACHT AAN SCHEPEN OP ZEE.

Het Marine-Departement maakte bekend, dat zeer weinig Amerikaanse koopvaardijschepen instructies hebben gekregen betreffende hun reis. Of deze schepen zich op de Stille Oceaan bevinden, werd niet verklaard, doch berichten deden de ronde, dat de Verenigde Staten opdracht hadden gegeven aan al hun koopvaardijschepen om zich te begeven naar vriendschappelijke havens, gezien de gespannen toestand.

Een onbevestigd bericht deelt mede, dat het Japanse schip „Tatuta Maru", dat zich op weg bevond naar de Verenigde Staten met verschillende honderden Noordamerikanen, naar een Japanse haven is teruggeroepen (Washington, (AP) 17.10).

STALIN NOG IN MOSKOU.

De Britse radio deelde mede, dat, voor zover bekend, Stalin zich nog steeds in de Russische hoofdstad bevindt (New York, (AP) 17.10).

AMBASSADEUR DER V.S. VERLAAT MOSKOU.

Het State Department deelde mede, dat de Noordamerikaanse Ambassadeur Laurence Steinhardt gezamenlijk met andere leden van het Moskouse diplomatieke corps, hoge autoriteiten van het Russische Departement van Buitenlandse Zaken en leden van de Noordamerikaanse bevoorradingsmissie Moskou verlaten heeft in Oostelijke richting. Met Steinhardt vertrokken alle leden van de Ambassade te Moskou met uitzondering van 2 secretarissen en 3 klerken, die voorlopig in de door de nazies belegerde hoofdstad achterblijven (Washington, (AP) 17.10)

[Reeds in Juli jl. werd de U.S.A.-ambassade uit Moskou verplaatst naar een plaats 20 mijl ten N.O. van de hoofdstad. Laurence Steinhardt bleef toen zelf met enkele bedienden in zijn huis in Moskou.

De Amerikaanse ambassade in Moskou werd op 23 Juli jl. flink gehavend bij nazie-aanvallen. — Red.].

GERINGE DUITSE VOORTGANG BIJ MOSKOU.

De Duitse legers, die in de richting van Moskou vechten, berichtten fabrieken, electrische centrales en bruinkoolvelden te hebben bezet in het omliggende economische gebied en alzo de laatste grote strijd voor de Sovjethoofdstad merkelijk dichterbij te hebben gebracht. Waar deze industriële centra precies lagen, werd niet aangegeven. Echter werd gezegd, dat hun verovering winsten vertegenwoordigden ten Westen en Zuiden van Moskou. Een Duitse commentator verklaarde, dat indien de wind in de richting van Moskou waaide, men er thans het gedonder van de nazie-kanonnen zou kunnen horen. En in ieder geval voegde hij er aan toe, „moeten Duitse bommen er duidelijk hoorbaar zijn."

Niet alleen aan het centrale front, doch ver in het Zuiden in het gebied, dat zich uitstrekt naar Charkov aan de Donetz naar Rostov aan de Don, zouden de Duitsers snel voortgang maken. De Oekraïnse Duitse en geallieerde legers, die door de val van Odessa zijn bevrijd van elke vrees om in hun Zuidelijke flank te worden aangevallen, zouden in de Donetz-vallei in Oostelijke richting oprukken tegen de wanhopige Russische weerstand, die wordt getypeerd door Rode tegenaanvallen, waarbij ouderwetse cavaleristen werden geworpen tegen de Duitse tanks. Bij een enkele van dergelijke aanvallen werd beweerd, dat de Russische eenheden werden gedecimeerd en 800 gevangenen, 500 paarden en 51 kanonnen werden veroverd.

Roemenië krijgt portie van de nieuwe orde.

De verovering van Odessa, welke grotendeels wordt toegeschreven aan de Roemeense wapenen, bracht een stortbui van lof voor Roemenië met suggesties, dat het land een evenredige erkenning zou krijgen in de voorgestelde nieuwe orde van de as. De buit, welke in die lang belegerde stad werd genomen, kon volgens het Hoofdcommando nog niet worden geschat. Een Duitse oorlogscorrespondent onthulde echter, dat de Russen alle olietanks van de stad in brand hadden gestoken alvorens terug te vallen. Zijn bericht gaf niet te kennen hoeveel van Odessa, behalve de militaire objectieven, was vernield.

De Russische pogingen om te vluchten uit de brandende stad zouden hun volgens het Hoofdcommando op zijn minst 6 transportschepen hebben gekost, die door bommenwerpers tot zinken werden gebracht en nog 8 die beschadigd werden alsmede een Rode torpedoboot, die werd vernield (Berlijn. (AP) 17.10).

OVERAL VERDEDIGEN DE RUSSEN KOPPIG.

De radio van Moskou zeide hedenavond, dat de Sovjet-troepen de toegangswegen naar Moskou verdedigen met grote energie en dat de Duitse opmars enigszins is vertraagd.

De radio zeide, dat de Duitsers tevergeefs probeerden de Sovjettroepen te omsingelen na de bezetting van Orel. Refererende naar het Zuidelijk front, werd gezegd, dat de Duitsers grote strijdkrachten hadden ingezet in de richting van het Donbekken, gesteund door Hongaarse, Italiaanse en Roemeense divisies en dat de „slag woedde met steeds groeiende hevigheid". De omroeper eindigde met te zeggen, dat de meest koppige gevechten moesten worden verwacht (Londen, (AP) 17.10).

EEN STROOM VAN RUSSISCHE VERSTERKINGEN RUKTE NAAR HET FRONT.

De radio van Moskou zeide, dat eindeloze stromen van gemotoriseerde infanterie en trucks met militaire voorraden uit Moskou naar het front vloeien. De radio verklaarde, dat machtige tanks en pantser-doorborende kanonnen alsmede motorrijders zich onophoudelijk door de hoofdstad bewegen. Verder werd verklaard, dat Moskou thans de geest van het front ademt. Duizenden arbeiders kan men militaire training zien krijgen, terwijl anderen bezig zijn defensies te bouwen. De arbeiders van Moskou bereiden zich voor den vijand in het gelaat te zien. (New York, (AP) 17.10).

DE RUSSEN ZULLEN BLIJVEN VECHTEN.

De Russische bronnen deelden mede dat Moskou zo lang zal blijven vechten, tot de laatste granaat verbruikt is.

Zij gaven echter toe, dat het bevoorradingsprobleem moeilijk zou worden, naargelang de Duitse ontwikkeling voortgang maakte.

Een bron verklaarde: „De verplaatsing van de Regering wil niet zeggen, dat wij de val van Moskou toegeven, hoewel wij niet ontkennen, dat de toestand ernstig is. Herinnert U, dat de Franse Regering zich in de vorige oorlog uit Parijs terugtrok en Parijs toen niet viel. De terugtrekking wil slechts zeggen, dat de leiders vrij willen zijn de oorlogsoperaties te blijven leiden zonder de afleiding en beperkingen van een belegerde stad. De vooruitzichten bespreekende van de voortzetting van de oorlog uit een Zuidoostelijke hoek in Europees Rusland, zeide een bron, dat het een deel is van de voorbereide Russische strategie in geval het nodig zou zijn de operaties te leiden beneden een linie van Stalingrad naar Chelyabinsk. Hij verklaarde van mening te zijn, dat met Britse hulp via Iran uitvallen zouden kunnen worden gedaan, die de Duitsers tamelijk beproevend zouden vinden. Commentaar leverende op het Tokio-bericht, dat de verschroeide aarde politiek zou worden toegepast op Moskou, zeide de bron: „Indien de Duitsers erin zouden slagen deze winter de hoofdstad te nemen zouden zij er zeker weinig gerief vinden. (Londen, (AP) 17.10).

Het nieuws van vandaag.

Onder het laatste nieuws is gisteren nog medegedeeld, dat de Amerikaanse torpedojager „Kearny" bij IJsland werd aangevallen. Als merkwaardige samenloop had de torpedering plaats op het moment, dat het Congres der Verenigde Staten de verandering van de neutraliteitswet goedkeurde. Ook dit staat op de voorpagina. Nu zal de Senaat nog zijn sanctie eraan moeten hechten. Of zal voor die tijd de maat soms al vol zijn? De „Kearny" is het eerste U.S.A.-oorlogsschip, dat door een Nazie geraakt werd (de „Greer" werd niet getroffen). Maar een hele reeks koopvaardijschepen werd reeds tot zinken gebracht. De „City of Rayville" (U.S.A.-vlag) liep in 1940 bij Australië op een mijn en zonk. Eén dode.

De „Charles Pratt" (een tanker onder Panamese vlag, eigendom van de Panama Transport Comp. (zustermaatschappij van de Standard Oil Comp. van New Jersey), werd 21 December 1940 bij West Africa getorpedeerd. Gezonken. Twee doden van de 42-koppige bemanning.

De „Robin Moor" (U.S.A.-vlag), werd door een Duitse duikboot op 21 Mei jl. in het Zuiden van de Atlantische Oceaan tot zinken gebracht. Geen doden. De „Sessa", varend voor de Maritieme Commissie onder Panamese vlag, werd 300 mijl ten Z.W. van IJsland getorpedeerd op 17 Augustus jl.; 24 doden, waaronder 1 U.S.A.-burger.

De „Steel Seafarer" (U.S.A.-vlag) werd in de Golf van Suez door een vliegtuig aangevallen en tot zinken gebracht op 5 September jl. Geen doden.

De „Montana", varend voor de Maritieme Commissie onder Panamese vlag, werd op 11 September jl. bij IJsland getorpedeerd. Gehele bemanning (26) gered.

De „Pink Star", varend voor de Maritieme Commissie, geregistreerd in Panama, werd op 19 September jl. 225 mijl ten Z.W. van IJsland tot zinken gebracht. 12 doden van de bemanning van 26 koppen.

Tenslotte was er de „I. C. White", onder Panamese vlag, die op 5 Oct. jl. in het Zuiden van de Atlantische Oceaan werd getorpedeerd. Het incident van de „Greer" de vorige maand had reeds tot gevolg, dat Roosevelt zijn bevel „Shoot first" gaf. Of dit bevel thans werd opgevolgd, is nog niet bekend.

Inmiddels trekken U.S.A.-koopvaardijschepen naar veiliger havens (blz. 1). Een ander bericht spreekt van een hernieuwde actie van de Duitse duikboten in de Atlantische Oceaan (blz. 3).

Het nieuwe Japanse cabinet staat op blz. 3. Eiki Tojo heeft gezegd, dat Japan voor een welvaartssfeer in Oost Azië zal zorgen. De Londense couranten zijn er vol van, en in Hongkong schrijft de pers: het nieuwe cabinet riekt naar kruit (blz. 3).

De Russische autoriteiten verklaren, dat het verlaten van Moskou nog geen overgave is. Ook Parijs werd in Wereldoorlog I verlaten, maar niet genomen. Stalin is nog in Moskou. De Duitse avances verslappen zeer in het midden en Zuiden. Zelfs zouden Orel en Kalinin door de Russen heroverd zijn. De Roemenen krijgen een portie van de buit in de nieuwe orde (blz. 3). Hoewel Odessa werd geëvacueerd („zonder verliezen"), behaalden de Russen enkele overwinningen bij de Zee van Azov (blz. 3).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Artikel 124 en de sensatie in de Amerikaanse Pers.

ROOSEVELTS HOUDING VAN 1933 EN 1941.

Gisteren gaf het artikel „Het getij verloopt" op blz. 4 een blik op de veranderde houding van de Sovjets t.o.v. de godsdienst. Ten duidelijkste werd daarin de waarschuwing naar voren gebracht op te passen voor de aankoop van een kat in een zak. En in verband daarmede is het wel goed nog eens terug te komen op de verklaring van Salomon Lozovsky, waarover in het „Algemeen Politiek Overzicht" van de vorige week sprake was. Zoals men zich herinnert, wees Lozovsky op Roosevelts vraag betreffende vrijheid van godsdienst in U.S.S.R., op artikel 124 van de Russische grondwet van 1936, waarin vrijheid van godsdienst aan alle burgers wordt gegarandeerd. Dit antwoord heeft heel wat Christelijke gemoederen in beweging gebracht.

De grote wereldpers schreef, dat de grondwet van de Sovjet Unie vrijheid van geweten toeliet op een zelfde wijze als de constitutie van de Verenigde Staten dat deed. En deze uitlating was voor de Communistische sympathieën **de springplank tot de absurde conclusie:** dus in Rusland bestaat er vrijheid van godsdienst op een gelijke wijze als in de Verenigde Staten.

Er bestaan in Rusland zeker ook wetten tegen moordenaars; maar welke communist zal ons doen geloven, dat de moorden, van welke we gedurende de laatste 20 jaren in de kranten lazen, slechts in de verbeelding der dagbladschrijvers bestaan?

En wie zal ons eveneens kunnen overtuigen, dat de moorden op bisschoppen, priesters en leken alsmede de wetten tegen religieuze godsdienstoefeningen en opvoeding te rijmen zijn met de vrijheid van godsdienst in de Russische grondwet?

„Voor de Katholieken", zo schreef in vette koppen een der New Yorkse dagbladen, „bestaat er in de Russische grondwet bescherming van godsdienst."

Deze bescherming is blijkbaar dan van eenzelfde aard als de bescherming welke de Nazies geven aan de geïnvadeerde landen!

Maar nog groter is de verslagenheid der Amerikaanse katholieken over een dergelijke uitlating van President Roosevelt op Dinsdag 30 Sept.

Niet het wijzen op dit punt van de Russische grondwet, dat ieder reeds lang kent; maar de gevolgtrekking, welke de president blijkbaar daaruit trok, dat er in werkelijkheid momenteel in Rusland vrijheid van godsdienst bestaat. Een feit, dat absoluut onwaar is.

Deze gevolgtrekking is nog te verrassender doordat op 23 Juli de onderstaatssecretaris Sumner Welles verklaarde, dat vrijheid van godsdienst niet erkend wordt noch door de Nazies, noch door de Sovjets. En hij noemde deze houding „onverdragelijk" voor de Amerikanen.

Door talrijke personen is dan ook de vraag gesteld: welke indruk de President heeft willen geven door zijn uitlating? Want het wijzen op een overeenkomst in dit punt tussen de Amerikaanse en Sovjetconstitutie, kan niets anders leren dan dat de Sovjets even als de Nazies systematisch en steeds eens gegeven garanties breken. En de indruk wekken, dat de situatie thans anders is, is misleidend en gevaarlijk.

President Roosevelt vertelde in de persconferentie, dat het interessant was art. 124 van de Sovjet constitutie er op na te lezen; hij wilde het artikel niet citeren, maar het gaf in wezen dezelfde vrijheden aan de godsdienst als de Amerikaanse constitutie.

In 1933 oordeelde President Roosevelt het nodig aan Litvinov garanties te vragen voor burgers van de Verenigde Staten in zake vrije uitoefening van hun godsdienst. Toch had 15 jaren te voren de Sovjet theoterisch verboden enige restrictie „van rechten betreffende de belijdenis van welk geloof ook."

Waarom, zo vraagt men, wanneer de President meende in 1933 garanties te moeten vragen op een bestaande constitutie, meent thans de president in deze constitutie van een atheïstisch en anti-godsdienstig régime voldoende waarborgen te hebben? Van 1918 — 1933 en van 1933 — 1941 is de godsdienstvervolging in Rusland niets veranderd.

Bovendien een analyse van art. 124 van de Sovjet Unie toont duidelijk, dat het geen vrijheid van godsdienst geeft; terwijl het garandeert vrijheid van godsdienstoefening, verbiedt het tezelfdertijd godsdienst in de opvoeding; verbiedt het propaganda van godsdienst, maar garandeert vrijheid van anti-godsdienstige propaganda.

Het artikel luidt: „Om aan de burgers vrijheid in geweten te verzekeren, is de Kerk in de U.S.S.R. gescheiden van de Staat en de school van de kerk. Er bestaat vrijheid van godsdienstoefening en vrijheid van anti-gods-

dienstige propaganda voor alle burgers."

En deze wet wordt zo toegepast, dat restricties zijn toegepast op het houden van godsdienstoefeningen, economische druk wordt uitgeoefend op kerken; alleen anti-godsdienstige opvoeding bestaanbaar is; de opleidingsscholen voor priesters gesloten en het Gouvernement subsidie geeft voor antigodsdienstige propaganda van de gemeenste soort.

Hieraan veranderen de Sovjets niets door via de radio over de „arme Duitse vervolgde katholieken" te gaan lamenteren, door met veel bombarie Bezboznik op te hebben en door in het buitenland praatjes rond te strooien van kerken die nog open zouden zijn.

Honderden priesters zijn verbannen en gedood, kerken gesloten of voor profane doeleinden ingericht en het program van de Communistische internationale zegt, dat de voornaamste taak van de culturele revolutie is, zijn aandacht te besteden aan de opium van het volk, de godsdienst.

CURACAO

MORGEN MISSIEZONDAG.

Zoals bekend wordt morgen de Missiezondag gevierd. Door gebed en offer vraagt onze Apostolisch Vicarius ons op de dag van morgen het belangrijke werk van de missie te steunen. De missie is misschien wel de belangrijkste levensfunctie der Kerk: het brengen van het Evangelie en de boodschap des heils aan hen, die hiervan nog niet weten. Laten wij morgen allen naar onze krachten geven in de collecte die daartoe georganiseerd zal worden, laten wij bidden en laten wij onze heilige Communie voor dit doel opdragen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Nederlands Mannenkoor:** De leden van dit koor worden er aan herinnerd, dat as. Woensdag, 22 Oct. om 20.15 zangrepetitie zal gehouden worden in de Katholieke Kerk te Groot Kwartier.

— **Katholieke Sport Centrale.** Monseigneur Verriet Tropee-tournooi. 2e ronde. 10 uur C.S.R. — Olympia; 15 uur Jong Bonaire en Ajax; 16.30 uur Boca Junior — Jong Colombia.

Juniores: 10.— Olympia jr. — Blauw Wit;

16.— River Plate — Argentinia.

Korfbal: 16 uur Vitesse — Aamos.

H. FAMILIEKERK.

Onder de hoogmis van as. Zondag, 9 uur, zal in het Neerlands worden gepreekt.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 18 October 18 uur af tot 19 October 20 uur door den gouvernements-geneeskundige H. L. Chateau, arts, Julianiaplein 42, telefoon No. 1259.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.

Punda: Excelsior.

Nederland.

NIEUW DECREET VAN SEYSS INQUART.

Een decreet van den Rijkscommissaris Seyss Inquart stelde als maximum de doodstraf voor het in gevaar brengen of beperken van de voedselvoorraad van Nederland.

De straf zou worden toegepast voor de ernstige gevallen van inbreuk op de voedselprijzen en het handelen in de onwettige „zwarte markt" of het slachten van dieren behalve in die hoeveelheden en op die tijden, welke door de autoriteiten worden aangewezen.

De Commissaris waarschuwde de ouders, dat de doodstraf zou kunnen worden toegepast op kinderen van 16 jaar of ouder voor schending van het decreet. In een verklaring voor het Nederlandse volk merkte Seyss Inquart op, dat Duitsland zich in oorlog bevindt „voor het belang van geheel Europa", dat het voedsel noodzakelijk is voor de gemeenschappelijke overwinning en dientengevolge het in gevaar brengen van de voorraden meedogenloos moet worden gestraft. De overtreders zullen worden berecht door speciale rechtbanken, van welker vonnissen men niet in hoger beroep kan gaan. De Commissaris zeide, dat de massa van het Nederlandse volk „het hoofd koel hield", doch dat enkelen werden beïnvloed door „vroeger leidende Nederlandse persoonlijkheden, die van buiten af aansporen tot sabotage". (Den Haag, (AP) 17.10).

„NA DE OORLOG".

De belangstelling voor „na de oorlog" is groot. Uit de mislukking van alles, wat men na de vorige oorlog gehoopt had, is in het algemeen geen pessimisme over de gekoesterde idealen voortgekomen, doch integendeel optimisme en onverzettelijke wil om te slagen.

Als de Volkenbond mislukt is, moeten we niet terug naar grotere nationale onafhankelijkheid, maar integendeel naar veel grotere internationale solidariteit. Als de Volkenbond mislukt is uit gebrek aan dwang, dan moeten we ditmaal de dwang invoeren. Als er een economische chaos ontstaan is uit autarkische tendenzen, dan moeten we niet terug naar de nationale economie, maar vooruit naar grotere internationale organisaties. Als de democratie in bepaalde opzichten gefaald heeft, dan moeten we niet naar vermindering van volksinvloed; maar naar enorme versterking er van. Want we waren op de goede weg; en als het gedeeltelijk mislukt is, komt het, omdat we niet ver genoeg gegaan zijn op die weg.

De internationale en nationale omstandigheden wijzen op grotere zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, versterking van de invloed van bevolkingsgroepen op het bestuur. President Roosevelt heeft in een van zijn vorige redevoeringen gezegd: „Vrijheid van vrees, vrijheid van gebrek en vrijheid van onderdrukking." Minister Anthony Eden heeft dit — daarna — verder gepreciseerd en gesproken van de organisatie van de wereld. En minister Morrison heeft ook reeds in deze zin zich uitgelaten. Wij kunnen ons niet veroorloven alles bij het oude te laten. Economische wanorde zou binnen weinige jaren weer nieuw fascisme en nieuwe Nazisme teweeg brengen.

In de distributie van levensmiddelen, zoals die thans overal in Europa bestaat, zou men een methode kunnen zien tot rechtvaardige verdeling van deze consumptiegoederen. Reeds nu garandeert de staat aan ieder een ruim bestaansminimum; dat mag na de oorlog niet verdwijnen. Na de oorlog mogen we niet meer laten gebeuren, dat door overvloed aan koffie in één land, anderen in dat land geen koffie kunnen krijgen, dat door overvloed aan onverkoopbare groenten anderen geen groente kunnen kopen. Het komt er alleen maar op aan, dat, wat we allen als logisch en goed erkennen, ook in de practijk uit te voeren. De nood van deze oorlog geeft ons echter daarvoor de organisaties.

Nu verscheen er een artikel in de „Sunday Dispatch" door een groten zakenman uit de Midlands, F. C. Hooper. Deze schrijft over de „doordrijvers, die Engeland willen veranderen", waarin de opvatting wordt bestreden, dat er veel te veranderen zou zijn. De schrijver verzet zich daarin tegen het streven naar socialisering der bedrijven, tegen het ordenende oppertoezicht door de staat. Vroeger was er slechts het individueel initiatief in de zakenwereld en we hebben het dan toch maar niet zo slecht gedaan, is zijn betoog. Laten we toch niet zeggen, dat er millioenen zijn, die geen gelukkig leven hebben, die arbeidsslaven zijn, die geen vreugde in hun vrije tijd hebben, die leven in opgepropte steden, ver van de natuur. De geëvacueerden, die uit de landelijke plaatsjes terugkeerden naar de „geblitzte" steden, omdat ze zich daar thuis voelden, hebben ons de onzin van die bewering van de rampzalige stenen wereld der steden geleerd. Aldus deze conservatief van nature.

Maar de vraag is, of hij wel gelijk heeft. Want de geëvacueerden keerden terug, omdat de omstandigheden ten plattenlande voor hen nog ongunstiger waren dan de toestand in de wereldstad, zelfs in oorlog. En in Duitsland en de Balkanlanden hebben wij gezien, hoe stuurloze en ontredderde massa's, er gaarne toe overgaan haar vrijheid en medezeggingschap te verkwanselen voor een ijzeren systeem, waarin zij zich geborgen voelen, liever dan zelf de verantwoordelijkheid te dragen in een economische wanorde.

Een samenleving kan niet leven zonder grote idealen, welke zij actief nastreeft. Zijn er geen grote beginselen meer, welke het hele volk omvatten, dan is dat volk rijp voor aanbidding van waardeloze leuzen van geweld en wreedheid.

Dat is de les van Hitler: we moeten blijven strijden, vooruit op een weg, waarvan wij in het Westen vermoeden, dat hij leidt naar sociale rechtvaardigheid, verdraagzaamheid, vrijheid.

OVERLEDEN.

Het overlijden in Nederland wordt gemeld van den Heer **Jan ter Haar**, oud (christelijk-historisch) lid der Eerste kamer en oud-wethouder van Amsterdam (geboren 18 Aug. 1868) en van den Heer **Cornelis van den Bussche**, president-directeur der Nederlandse Heide Maatschappij en ouddirecteur van financiën in Nederlands-Oost Indië. De overledene werd geboren 2 Maart 1884.

EEN BARRE WINTER TEGEMOET.

De Nederlandse dagbladen van 17 September bereiden de bevolking voor op verminderde winterrantsoenen in verband met slecht weer en ongunstige oogst. De import is afgesneden en zonder iets te vermelden van het feit, dat Duitsland enorme voedselvoorraden uit Nederland wegvoert, wordt in het officiële Duitse bericht gezegd, dat „Engeland" zich weinig om zijn vroegere „bondgenoten bekommert". Zo wordt de schuld op Engeland geworpen, hoezeer ten onrechte behoeft geen uitleg. Het broodrantsoen zal worden verminderd, evenals het vetrantsoen wegens gebrek aan veevoeder." De bier-belasting is met twintig procent verhoogd.

BUITENLAND.

WALLACE EN DE GODSDIENST.

Bij een diner dat in New York gehouden werd, hield de Onderpresident der Verenigde Staten Wallace een rede, waarin hij de noodzaak van de godsdienst voor het maatschappelijk leven naar voren haalde. Hij zeide o.a.

„De Heer is doende een nieuwe orde te bouwen op rechtvaardigheid, liefde en vrede en in het gebouw van deze nieuwe orde zal aan de Verenigde Staten een enige verantwoordelijkheid gegeven worden. Met de hulp van den Almachtige zullen wij niet falen in het bouwen van een rechtvaardige en euwigdurende vrede — in het bouwen van het huis des Heren, waarin alle volken der wereld eenstemmig, vreugdevol en vruchtbaar kunnen leven.

Paus Pius in zijn vredesboodschappen benadrukt onveranderlijk de geest van rechtvaardigheid en universele liefde, de wet van God, als de vitale noodzakelijkheid voor vreedzame internationale verhoudingen. President Roosevelt stelde dezelfde nauwe relatie vast tussen democratie en godsdienst, toen hij ongeveer een jaar voor het begin van de oorlog in een merkwaardige boodschap tot het Congres zeide: „Waar vrijheid van godsdienst wordt aangevallen, daar komt de aanval uit een kamp, dat vijandig is aan de democratie.

Waar de democratie is omvergeworpen, daar is de geest van vrijheid van de godsdienst verdwenen. En waar godsdienst en democratie verdwenen zijn, daar zijn het vertrouwen en de redelijkheid in de internationale zaken overgeleverd aan valse en brute machten".

R. K. PERS.

Aartsbisschop Franciscus Beckman van Dubuque (V.S.) beklemtoonde in de herderlijke brief, die in alle kerken van het aartsbisdom werd voorgelezen de „ontzagwekkende noodzakelijkheid van een sterke en vrije onbelemmerde r.k. pers". „Wij hebben een strijd te voeren, een strijd op leven en dood tegen vele vijanden, waarvan het ergste misschien wel het communisme is. De waarheid is ons wapen, waarmede wij het wrekende zwaard des vijands kunnen afwenden."

JODEN STERVEN.

In het door Duitsland bezette deel van Polen zijn 300 ghetto's met totaal 3.000.000 Joden (hiervan velen die zich vroeger hebben laten dopen en dus alleen om hun ras-afkomst of die van hun vaderen zijn opgesloten). Het ghetto te Warszawa telt 500.000 Joden. Het aantal sterfgevallen neemt onrustbarend toe nu het eten opraakt. In Mei jl. was het al 80 per dag; in Juli jl. 230 per dag (d.i. 15 x zoveel als in Juli 1939). Grootste sterfte onder kinderen van 1 — 5 jr., voor wie het melkrantsoen werd ingetrokken. Kinderen onder 1 jaar krijgen 1 kopje melk per dag.

Broodrantsoen is 3 ons per dag per persoon. Enige bron van inkomsten van de Joden is de dwangarbeid à raison van 18 zlotys per week (± 7 gld.; maar een kilo brood kost 30 zlotys!).

De rest van het hele dagrantsoen bestaat uit enkele aardappelen en wat zaccharine.

Comité Suriname-Curaçao opgericht.

Gouverneur neemt initiatief tot daadwerkelijke actie.

Zal dit gebaar uit Suriname officieel beantwoord worden?

Van de G.P.D. ontvingen wij het volgende communiqué:

Op verzoek van Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao zijn Donderdagmiddag een vijf en twintigtal heren in de Statenzaal bijeengekomen. De Gouverneur, die vergezeld was van zijn adjudant, heette de heren welkom, dankte hen voor hun aanwezigheid en legde hun een plan voor **betogende de vorming van een Comité Curaçao — Suriname met het doel de belangstelling voor Suriname in Curaçao en voor Curaçao in Suriname aan te wakkeren en in stand te houden.**

Deze belangstelling zo legde de Gouverneur den aanwezigen heren voor — zou worden aangewakkerd door 1) het doen houden van lezingen over onderwerpen, die beide gebiedsdelen raken;

2) het bemiddelen van uitwisseling van belangrijke persoonlijkheden voor het houden van voordrachten;

3) het bemiddelen van de publicering van artikelen over Curaçao in de Surinaamse pers;

4) het geven van daadwerkelijke en morele steun aan radio-uitzendingen tussen de beide gebiedsdelen;

5) alle andere middelen, die het doel bevorderen op alle gebieden, zo ideële als economische en commerciële.

De aanwezigen stemden in met het plan en verklaarden zich in beginsel tot medewerking bereid. Een klein voorlopig bestuur zal de zaak nu ter hand nemen, teneinde binnenkort te kunnen komen tot de definitieve samenstelling van het comité en het opmaken van het werkprogram.

* * *

Het zou zeker voorbarig zijn namen te noemen van personen, die door den Gouverneur zijn uitgenodigd zitting te nemen in dit Comité. Doch het feit op zichzelf, dat een dergelijk Comité van het Bestuur zelf, en met name van Z.E. den Gouverneur, uitgaat, spreekt boekdelen in deze tijd. De banden tussen de vier delen van ons imperium waren maar al te los gespannen in de verleden tijd. Het is inderdaad triest, dat er een oorlog moest uitbreken om hierin verandering te brengen, doch het stemt tot grote vreugde, dat de hoogste personages in het bestuur des rijks zich er thans voor spannen om de in het verleden gemaakte fouten te herstellen. **Dat Curaçao in dit opzicht nr. 1 is, zal ons rijk aan Gouverneur Wouters te danken hebben.** En naar wij uit betrouwbare bron vernomen hebben, heeft de Gouverneur verklaard deze eer te willen delen met de plaatselijke G.P.D.

In de Statenzaal zijn zodoende eergistermiddag een groep van ruim twintig personen bijeen gekomen, voorgezeten door Z.E. den Gouverneur.

Uit het door de G.P.D. verstrekte communiqué blijkt wel, dat men bij die eerste vergadering nog slechts tot voorlopige resultaten is gekomen. Het is trouwens ook beter, dat men kalm aan alles voorbereide, dan door te grote snelheid, verongelukke. De bedoeling van toenadering tussen Curaçao en Suriname is oud. Op handelsgebied liep het bijna steeds op een mislukking uit. Thans wil men dit op elk gebied gaan beproeven.

De bedoeling van het Comité-inoprichting zal zijn de wederzijdse belangstelling op te wekken en aan te wakkeren. Daartoe zullen lezingen gehouden worden, zullen pers en radio worden ingeschakeld, zullen personen van naam worden uitgewisseld. Het klinkt weliswaar alles nog vrij vaag, doch het begin is er, en doen het feit, dat de geboorte van dit Comité een officieel karakter draagt, zal het zeker succes hebben.

Het Gebiedsdeel Curaçao maakt hierdoor een gebaar naar het naburige Gebiedsdeel Suriname. Het is te hopen — en het is reeds bekend geworden, dat officieel daarop zal worden aangestuurd — dat dit gebaar van Surinaamse zijde ook worde beantwoord. Slechts door innige wederzijdse samenwerking op alle gebieden des levens zullen de beide Westindische gebiedsdelen tot het succes komen, dat onze Gouverneur voor ogen moet hebben gehad, toen hij zich persoonlijk voor deze actie spande.

Het is bekend geworden, dat de aangezochte personen vrijwel het gehele maatschappelijke leven van Curaçao vertegenwoordigen, terwijl ook enkele Surinamers zitting hebben (hun aantal mocht nog wel iets worden uitgebreid). Handel, industrie, alle kerkgenootschappen, pers, radio, kunstkring, en verder een aantal personen, die om hun persoonlijke qualiteiten werden uitgenodigd.

Wij vernemen, dat het voorlopige bestuur de volgende week onder leiding van den voorlopigen voorzitter Mr. Eduard Elias, zal samenkomen, om tot vaster omlijnde plannen te komen.

Politiek en Oorlog.

KABINETSVERANDERING IN JAPAN.

Premier Luitenant Generaal Eiki Tojo, Hoofd van Japans nieuwe — ...tendeels militaire — Regering, verklaarde, dat Japan zijn pogingen zal voortzetten om een welvaartsspheer in Oost-Azië te scheppen. Hij deed een beroep op het Imperium voor een volledige samenwerking en steun. In een verklaring van de politiek na de eerste zitting van het nieuwe kabinet en ... residentie van den Premier zeide hij dat Japan voort zou gaan zijn deel bij te dragen in het teweegbrengen van een wereldvrede door het ten uitvoer brengen van zijn politiek om een regeling te treffen in de Chinese affaire en de vestiging van een welvaartsspheer.

Tojo zeide: „Inwendig moeten wij de structuur in deze oorlogstijd consolideren. Uitwendig moeten wij onze banden met de door verdragen bevriende naties versterken." Hij zeide, dat snelle en geschikte maatregelen nodig zijn om de crisis te boven te komen, waarvoor Japan zich gesteld ziet. Hiraan voegde hij toe, dat hij zijn best zou doen de staatszaken als Premier zo goed mogelijk te leiden. De nieuwe Regering, welke, naar men zegt, een strenge politiek zal volgen tegenover ... opzichte van de Verenigde Staten, ... heden de werkzaamheden op ... Tojo, een vroegeren legerofficier. Door een speciale Imperiale maatregel zal Tojo toestemming hebben om in actieve dienst van het leger te blijven. De Japanse wet zou volgens normale omstandigheden vereisen, dat hij ... worden geplaatst op de lijst van gepensionneerden alvorens de politiepost te aanvaarden. Tojo wordt een ... de meest machtige Premiers van ... Japanse politiek van de laatste tijd ... hij in zich verenigen van de Ministeries van Oorlog en Binnenlandse Zaken met zijn posities van hoofd der Regering. Het kabinet werd beëdigd voor Keizer Hirohito in het Paleis en bevat in de sleutelposities mannen, die ... op de hoogte zijn van de Chinese kwestie en de Japanse relaties met ... land en de as.

De Ministers zijn:

Buitenlandse Zaken, Shigenori Togo (ex-Ambassadeur in Berlijn en Moskou); Marine, Admiraal Shigetaro Shimada (ex-Commandant van de vloot in de Chinese wateren en thans Commandant van de Yokosuka marinewerven nabij Tokio); Spoorwegen en Verkeer, Vice-Admiraal Ken Terashima; Financiën, Okinobu Kaya (Minister van dit departement); Welvaart, Luitenant Generaal Chikahiko Koizumi; Justitie, Michiyo Iwamura; Landbouw, Hiroyasu Ino; Onderwijs, Kunihiko Hashida; Minister zonder portefeuille, Majoor Generaal Teiichi Suzuki. De 5 laatstgenoemden bekleden de zelfde portefeuilles in het kabinet van Prins Konoye, die aftrad tengevolge van zijn erkend onvermogen om ernstige problemen van de politiek op te lossen (Tokio, (AP) 18.10).

de verandering betekent een slag tegen Rusland of dat de Japanners slechts profijt trachten te trekken uit de situatie op enige andere wijze". (Londen, (AP) 17.10).

JAPANS KABINET RUIKT NAAR KRUIT.

Chinese nieuwsbladen in Hongkong, de Britse Kroonkolonie, zeiden, dat het nieuwe Japanse kabinet „ruikt naar kruit". De bladen legden er de nadruk op, dat Premier Eiki Tojo behoort tot het Kwantung-leger, dat reeds lang geroepen heeft om een oorlog tegen Rusland. Sommige nieuwsbladen gaven als hun mening te kennen, dat de nieuwe Tokio-Regering waarschijnlijk de besprekingen, waarbij geprobeerd wordt geschillen te regelen, met de Verenigde Staten zal afbreken (Hongkong, (AP) 18.10).

HOOFD VAN JAPANSE OORLOGSRAAD.

Een Brits bericht uit Tokio deelde mede, dat volgens een bekendmaking van het Japanse Ministerie van Marine Admiraal Koshiro Oikawa, ex-Minister van Marine, is benoemd tot Hoofd van de Oorlogsraad (Londen, (AP) 18.10).

TSJANG KAI SJEK ZAL NIET STIL ZITTEN.

Een gezaghebbende Chinese zegsman gaf te kennen, dat Tsjang Kai Sjek elken beschikbaren soldaat van de 5 millioen, die te zijner beschikking staan, tegen Japan zal werpen in een offensief, indien Japan Rusland zal aanvallen. De zegsman zeide: „Rusland kan erop rekenen, dat wij het ... zullen doen om de U. S. S. R. ... crisis bij te staan. Wij hebben ... mannen en tanks nodig om onze ... krachten volledig uit te rusten, ... of wij zijn uitgerust of niet, wij zullen ons best doen om de druk op de geallieerden te verlichten. Ingelichte militaire kringen wezen erop, dat, naar bekend is, de Chinezen zich enige tijd voorbereiden op een ... offensief tegen de Japanners en ... ... Chinese mensenmateriaal Japans defensies ten zeerste op de proef zou stellen. De Chinese zegsman zeide, dat de betekenis van de Japanse kabinetsverandering niet ... duidelijk is. Hieraan voegde hij toe: „Het is mogelijk te zeggen of

NEDERLANDS VAARTUIG VERLOREN.

De Nederlandse Regering gaf een communiqué uit, dat als volgt luidde: „De Nederlandse Admiraliteit betreurt het te moeten bekend maken, dat een escorte-vaartuig verloren is gegaan door vijandelijke actie. De naaste verwanten van de omgekomenen zullen in kennis worden gesteld" (Londen, (AP) 18.10).

COMMUNIQUÉ VAN MOSKOU.

Op 17 October werden koppige gevechten voortgezet langs het gehele front en de gevechten waren vooral heftig in Westelijke (centrale) richting, waar het Rode leger verschillende verwoede vijandelijke aanvallen afsloeg. Op 16 October werden 28 vijandelijke vliegtuigen vernield. Wij verloren 17 toestellen. Op 17 October werden 14 Duitse vliegtuigen neergehaald nabij Moskou.

De evacuatie van de Sovjet-troepen uit Odessa werd georganiseerd door het Rode Hoofdcommando gedurende de afgelopen 8 dagen en werd uitgevoerd op tijd en in uitstekende orde. Nadat onze troepen hun taak volbracht hadden in het Odessa-gebied, werden zij door onze vloot overgebracht naar andere sectoren van het front op ordelijke wijze en zonder enige verliezen.

De geruchten, die worden verspreid door de Duitse radio, dat de Sovjettroepen gedwongen werden Odessa te verlaten door de aanvallen van de Duitse en Roemeense strijdkrachten, zijn absoluut zonder enige grond. In werkelijkheid werd de evacuatie van Odessa ten uitvoer gebracht tengevolge van de beslissing van het Oppercommando van het Rode leger om strategische redenen zonder enige druk van de Duitse en Roemeense troepen. Dienovereenkomstig zijn de verklaringen van het Duitse commando betreffende de zogenaamde tropeeën, die door de Duitsers en Roemenen in Odessa zijn veroverd, niets anders dan hol gebral" (Moskou, (AP) 17.10).

SOVJET-LUCHTMACHT VERRICHT GOED WERK.

De radio van Moskou berichtte, dat de Sovjet-luchtvloot zware verliezen toebracht aan den vijand in de richting van Vyazma. Gedurende de week van 6 tot 14 October zouden de vliegtuigen 167 trucks met troepen en materialen, 127 tanks, 41 vliegtuigen en een groot aantal kanonnen alleen in het Vyazma-gebied hebben vernield. Een gevangen genomen Duitse piloot zou hebben gezegd, dat de Russische vliegtuigen 150 vliegtuigen vernielden op een veld bij Smolensk op 13 October. Verder werd beweerd, dat nog 100 vliegtuigen werden vernield op elk van 2 andere vliegvelden (Londen, (AP) 18.10).

DUITSE DUIKBOTEN ZIJN WEER OP JACHT.

De Duitse radio verklaarde, dat volgens een speciaal communiqué van het Hoofdcommando nazie-duikboten een sterk convooi hebben aangevallen, dat beschermd werd door Noordamerikaanse schepen. 7 Vrachtschepen en 3 tankers zouden tot zinken zijn gebracht (New York, (AP) 18.10).

DUITSE AANVAL BIJ OREL VERSLAPT.

De radio van Moskou deelde mede, dat de aanval in de richting van Orel verslapt is. (Londen, (AP) 17.10).

RUSSEN HEROVEREN 5 PLAATSEN IN HET ZUIDEN.

De radio van Moskou deelde mede, dat Russische strijdkrachten 5 belangrijke plaatsen heroverden in de Mariupol-sector aan de kust van de Zee van Azov (New York, (AP) 17.10).

DUITSE JODEN ZULLEN NAAR POLEN GAAN.

Vernomen wordt, dat meer dan 20.000 Joden van Berlijn en het Rijnland spoedig zullen worden overgebracht naar Polen. Een contingent van het Rijnland arriveerde heden in Berlijn na periodes te hebben gekregen van 10 minuten tot 3 uur om zich op de reis voor te bereiden. Zij kregen vergunning mee te nemen wat zij konden verpakken in valiezen plus 100 mark elk.

Ook wordt vernomen, dat de Berlijnse politie in de afgelopen nacht Joodse woningen doorzocht, voornamelijk speurende naar geld, voedsel en tabak. Een aantal Joden zou zijn gearresteerd (Berlijn, (AP) 17.10).

ARGENTINIË EN DE NAZIES.

Reeds verschillende malen schreef „Dagblad Amigoe di Curaçao" over de nazie-activiteiten in Argentinië. Het weekblad van de Nederlandse kolonie te Buenos Aires schrijft daarover:

„De nazies in Argentinië hebben de zaak voor zichzelf bedorven, dank zij hun traditioneel gebrek aan tact.

Er is geen twijfel aan of er was in Argentinië een sterke stroming met neiging om het den nazies niet onnodig lastig te maken. De nazies wisten dit, en beschouwden het als een soort vrijbrief om te doen en laten wat ze wilden. Dat was hun eerste tactische fout.

Deze provoceerde de vorming van de Kamer-commissie van onderzoek naar de nazie-intrigues. En zelfs toen zou er voor de nazies, als zij verstandig geweest waren — wat zij, gelukkig voor hun tegenstanders, niet zijn — gering gevaar geweest zijn. Men was er nu eenmaal in Argentinië afkerig van, zich te mengen in dingen, die men, terecht of ten onrechte, beschouwde als Europese, niet-Amerikaanse aangelegenheden.

De nazies wisten dit, en hadden zij hun mond gehouden, dan zou het tegen hen zo'n vaart niet gelopen hebben.

In plaats daarvan begonnen ze op te snijden. „Maak je niet ongerust — riepen zij, zo luid mogelijk, hun partijgenoten toe —; dat alles is niet ernstig gemeend; we hebben de Regering en de Senaat op onze hand, en die zullen ervoor zorgen, dat ons niets gebeurt."

Zo pochten hun lijfbladen; zó, maar nog een beetje duidelijker, sprak een nazie-circulaire, tot de groepsleiders gericht; zó schreef, luid schreeuwend, het zonderlinge in het Spaans gepubliceerde blad, dat de nazies tot hun verdediging hebben opgericht, en dat hen elk ogenblik op onherstelbare wijze compromitteert.

„De Regering en de Senaat zullen ons wel beschermen."

Daarna bleef voor Regering en Senaat geen keus over. Ze konden niet anders meer.

Het gevolg is, dat de maatregelen tegen de nazies thans met de grootste energie worden doorgezet, en dat het gevolg ditmaal niet uit zal blijven.

De nazies zijn hun eigen grootste vijanden."

NIEUWS VAN OVERAL.

— Londen: De Regering maakte bekend, dat Reza Kahn Pahlavi, de vroegere Sjah van Iran is aangekomen op het Mauritius eiland in de Indische Oceaan.

— Havana: Venezuela versloeg Cuba met 4 — 1 voor het wereldkampioenschap baseball van amateurs.

— Berlijn: Van gezaghebbende zijde werd verklaard, dat men slechts de berichten uit de V.S. had omtrent de aanval van een duikboot op de torpedojager „Kearny". Men gaf te kennen, dat nog geen commentaar kon worden geleverd, omdat de duikboten niet in voortdurend contact staan met de bases. Verder zeide men, dat het nieuws juist kwam toen de debatten voor de verandering van de neutraliteitswet in het Congres op het hoogtepunt waren en dat het bericht zeer zeker welkom zou zijn geweest voor Roosevelt.

— Washington: Verschillende Noordamerikaanse senatoren hebben zich uitgelaten over de torpedering van de „Kearny". Senator Pepper eiste tegenmaatregelen waarbij 2 Duitse vaartuigen tot zinken zouden worden gebracht voor elke aanval.

Senator Cox zeide, dat indien de Duitsers hieraan schuldig zijn, dit waarschijnlijk het incident is „waarop wij hebben gewacht." Verschillende andere senatoren eisten represailles.

— Washington: Roosevelt tekende een wet waardoor hij machtiging heeft gekregen om voorraden, materialen en machinerieën op te eisen, welke nodig worden geoordeeld voor de nationale defensie.

— Vichy: 3 Personen werden in de bezette en niet bezette zones veroordeeld tot verschillende jaren gevangenisstraffen terwijl de Regering de campagne voortzette tegen de politieke vijanden van het Pétain-regiem.

— Vichy: Darlan keerde uit Parijs terug. Pétain confereerde ook met Weygand, die uit Noord-Afrika arriveerde. Waarschijnlijk zullen de diplomatieke en consulaire relaties tussen Frankrijk en Duitsland worden hervat.

— Washington: Men gelooft, dat in het mistige gebied van de Noord-Atlantische Oceaan op grimmige wijze door de Noordamerikaanse marine jacht wordt gemaakt op de aanvaller van de „Kearny".

— Trinidad: 10 Argentijnse afgevaardigden arriveerden op weg voor een bezoek naar de V.S. op uitnodiging van Washington. Onder de Argentijnen bevindt zich Raul Damonte Taborde, Voorzitter van het Argentijnse Congres-Comité tot onderzoek van anti-Argentijnse activiteiten.

— Berlijn: 20 Tsjechen werden geëxecuteerd of ter dood veroordeeld op Woensdag in Praag en Brunn.

— Londen: Van gezaghebbende zijde wordt gezegd, dat Japan voortdurend het leger in Manchukuo heeft versterkt en nu ongeveer een half millioen troepen daar heeft. Nog een half millioen zou hieraan kunnen worden toegevoegd door versterkingen uit Korea en Japan. Rusland heeft ongeveer een millioen man klaar staan in het Verre Oosten.

— Chungking: De Chinese pers beschouwt de val van het Konoye-kabinet als de aankondiging van een Japanse aanval op Siberië.

— Londen: Britse militaire missie heeft Moskou verlaten; waarschijnlijk naar Kazan.

— Londen: Een bericht uit Stockholm zegt, dat de Zweedse Regering heeft besloten, dat dit jaar geen Nobelprijzen zullen worden uitgereikt.

— Rome: Het Italiaanse Hoofdkwartier meldde, dat Britse vliegtuigen in de nacht Syracuse, Sicilië en Elma nabij Gagliari op Sardinië hebben gebombardeerd.

— Londen: Churchill deelde aan Groot-Brittanniës boeren mede, dat grotere inspanningen moeten worden gedaan in de landbouwproductie, aangezien de schepen, die voedsel brachten uit de Verenigde Staten, thans vliegtuigen, tanks en andere materialen moeten brengen naar de Russische geallieerden. Churchill zeide dat de voedselsituatie thans beter is dan ooit tevoren sedert de oorlog begon, doch dat men hiërom niet mag gaan rusten.

— Sofia: 5 Personen werden gedood en 40 gewond, toen een passagierstrein verongelukte tussen Nis en Leskovac in Serbië in de nacht van Woensdag.

— Londen: De Britse nieuwsbladen staan vol over de Japanse kabinetsveranderingen en geven duidelijk aan Japan te kennen, dat elke poging om de oorlog uit te breiden naar het Verre Oosten, zal worden tegengegaan door de gezamenlijke macht van de Britse en Noordamerikaanse vloten.

— Berlijn: Het Duitse Hoofdcommando beweert, dat de strijd in Rusland volgens het plan verloopt.

DAAR KON HIJ HET MEE DOEN.

Enige Duitse officieren zaten aan een tafeltje in restaurant-Wivel te Kopenhagen. Een andere officier wilde er ook bij komen zitten, doch er stond een stoel te weinig. Aan een naburig tafeltje zat een dame, geheel alleen, en daar er nog een lege stoel naast haar stond, ging een der Duitsers naar haar toe en vroeg beleefd of hij die stoel mocht wegnemen, indien deze tenminste niet gereserveerd was. De dame antwoordde niet, waarop hij naar zijn vrienden terugging en zeide: „Blijkbaar verstaat zij geen Duits". Een der andere officieren, die Deens sprak, ging toen naar de dame toe en herhaalde het verzoek in het Deens, waarop de vrouw hem aankeek en in perfect Duits antwoordde: „Jullie hebben Denemarken, Noorwegen, Nederland en België genomen, zonder er toestemming voor te vragen; dan lijkt het me ook niet nodig om dat wèl te doen, als het om een stoel gaat!"

DE „VAN KINSBERGEN" TE ARUBA.

Hedenmorgen om 8 uur kwam H. Ms. „Van Kinsbergen" te Aruba aan. Een commissie van ontvangst bestaande uit Gezaghebber Isaac Wagemaker, Kapitein G. H. van der Spek, de heer Bronkhuyzen en Pastoor Michael Holterman, aalmoezenier, gingen aan boord ter verwelkoming.

De publieke belangstelling was zeer groot. De schoolkinderen stonden met vlaggen langs de haven opgesteld en zongen nationale liederen.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Een zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken der Nederlandse Regering in Londen verklaarde, dat elke faciliteit in Nederlands Oost-Indië ter beschikking van de Verenigde Staten zal worden gesteld in geval van oorlog met Japan.

De geallieerde troepen hebben de evacuatie van Teheran beëindigd. De meeste troepen van Majoor Generaal Novihov zijn in de afgelopen nacht vertrokken naar Kazvin op 100 mijl ten Noord-Westen van de Iranese hoofdstad.

Uit Istanbul wordt van ingelichte zijde verklaard, dat een aantal Hongaarse jongelui uit Turkije zijn gezet wegens activiteiten, waardoor de veiligheid van de staat in gevaar wordt gebracht.

Volgens met elkaar vergeleken inlichtingen wordt aangeduid, dat de Duitse opmars gedeeltelijk is tegengehouden en tegenaanvallen der Russen, waarbij tijd gewonnen wordt, in voortgang zijn. Gemeld wordt, dat de Duitse omsingelings strategie voor een-derde geslaagd zou zijn. Sommige waarnemers zeiden, dat de vurigheid van de Russische weerstand en de verandering van Moskou in een reusachtig fort een dreigende nederlaag onwaarschijnlijk maken.

De radio van Moskou gaf toe, dat de situatie op de verafgelegen toegangswegen naar Moskou en aan het Zuidelijk front nog ernstig is. In de richting van Vyazma hadden gisteren hevige gevechten plaats, waarbij de Duitsers op enkele plaatsen erin slaagden de Russische linies te deuken. De Sovjet-troepen doen heftige tegenaanvallen op sommige punten in een poging om de Duitse opmars tegen te houden. De radio beschreef de toestand bij Bryansk als ongeveer hetzelfde. **De radio van Moskou zeide, dat de Russische troepen Orel heroverden.** De stad is een belangrijk spoorwegcentrum op 200 mijl ten Zuiden van de Russische hoofdstad. Dit zou op Dinsdag zijn gebeurd. Of de Russen er in slaagden de stad te behouden, is niet duidelijk.

Ten Noorden van de Zee van Azov zijn de Duitsers tegengehouden. De omroeper zeide, dat de Roemenen 50.000 man aan doden en gewonden verloren bij Odessa.

In de laatste slag zouden de 13e en 15e Roemeense infanterie-divisies 6000 man verloren hebben. De evacuatie van Odessa wordt door de Russen beschreven als een strategische overwinning, waarbij de troepen naar andere sectoren van het Russisch front werden vervoerd.

Een bericht, afkomstig uit Stockholm, deelt mede, dat de Russen de Duitsers terugdrijven in de sector ten Noord-Westen van Moskou en volgens Sovjet-bronnen Kalinin heroverd hebben. De Russen zeiden aanvallen van de linkervleugel van Von Bocks leger te hebben afgeslagen, die poogde, op een punt door te breken waar de legers van Timosjenko en Vorosjilov bij elkaar komen. **Bij Bryansk** zouden enkele detachementen een Duitse omsingeling hebben verbroken en zich gevoegd hebben bij de hoofdstrijdkrachten van Maarschalk Timosjenko.

De kunst van Camoufleren.

De Russen waren ook hierin leermeesters.

De kunst van camoufleren is niet nieuw meer. Aan de andere kant is men eerst in deze oorlog de volle waarde van een goed doorgevoerde camouflage gaan beseffen. Zelfs in de vorige wereldoorlog nog droegen de Franse soldaten vuurrode broeken, welke een prachtig doelwit vormden voor de Duitse troepen en welke dan ook al gauw werden veranderd in pantalons van een meer beschermende kleur.

Sedert het vliegtuigwapen in de dubbele betekenis van het woord een „hoge vlucht" heeft genomen, is men meer en meer aandacht gaan besteden aan het camoufleren. De waarneming uit de lucht is een van de machtigste wapens van een belligerent, hetgeen wel is bewezen door de vele fotovluchten van de Raf. waardoor de Engelsen thans beschikken over een prachtige gefotografeerde kaart van Duitsland. Objecten, welke men door spionnage of door andere methoden nimmer zou hebben gevonden, staan open en bloot op deze kaarten: vele „geheime" vliegvelden zijn bij de Britten even bekend als de havens van Hamburg, aldus lezen wij in „Luchtvaart".

Tegen deze luchtfotografie is alleen een uitgebreide camouflage opgewassen.

Onzichtbare vliegvelden.

De Duitsers hebben dit bijtijds ingezien en het is hieraan te danken, dat het „siegreiche Luftwaffe" nog niet helemaal is vernietigd. Niet alleen dat Duitsland beschikt over ondergrondse vliegvelden — welke overigens grote bezwaren hebben — doch ook de landingsterreinen in de open lucht zijn zwaar gecamoufleerd. Engeland heeft dit voorbeeld gevolgd en momenteel is vooral daar nagenoeg geen enkel vliegveld meer uit de lucht zichtbaar.

Er bestaan verschillende methoden van camouflage, welke in de practijk worden toegepast en die in de loop van de jaren steeds beter zijn geworden. Waardevolle gegevens werden verkregen tijdens de Spaanse burgeroorlog, waarin vooral de Russen speciale aandacht besteden aan het uit de lucht onzichtbaar maken van hun vliegvelden. Hun ervaringen werden later in Rusland uitgewerkt, zodat momenteel de Russische vliegvelden wel het beste gecamoufleerd zijn.

Een goede camouflage-methode is om over het vliegveld wit zand te strooien, waardoor de wielsporen in het gras niet meer zichtbaar zijn. Het veld lijkt dan wel getransformeerd in een bouwland.

Men kan ook „wegen" op het vliegveld aanleggen, door het gras tussen de wielsporen te schroeien. Vanuit de lucht zijn deze nagemaakte paden bijna niet van de werkelijke te onderscheiden. Hetzelfde effect is te bereiken met verf, waarmede ook vaak „bomen" werden nageboetst. Een vlieger, die over een aldus gecamoufleerd veld vliegt, denkt, dat hij boven een terrein met wegen en bomen zit, waaraan hij zijn bommen niet behoeft te verspillen......

Imitatievliegtuigen lokken tot bombarderen.

Een derde methode, welke de Russen in Spanje met succes toepasten, was het aanleggen van een imitatievliegveld, terwijl het werkelijke terrein als boven aangegeven werd gecamoufleerd. Voor dit doel kapten zij een open vlakte, op enkele kilometers afstand van het vliegveld, dat ze gelijk maakten. Een windzak, een landings-T, een gebrekkig gecamoufleerd loodsje en enkele afgedankte vliegtuigen geven het geheel een cachet van echtheid, dat de vijandelijke vliegers volkomen misleidt.

Deze methode schijnt ook door de Duitsers in Nederland te worden gevolgd, de couranten hebben tenminste herhaaldelijk gemeld, dat papiermaché- en houten vliegtuigmodellen bij honderden tegelijk worden aangevoerd.

Hoe vliegtuigen gecamoufleerd worden zal iedereen weten: de schutkleuren worden boven de vleugels en de romp aangebracht, terwijl men om alles te vervolmaken de karakteristieke T-vorm kan wegnemen door tussen staart en vleugels zeildoek te spannen, welke eveneens van schutkleuren zijn voorzien. Dit laatste natuurlijk alleen wanneer de vliegtuigen op de grond staan.

Deze „Russische" camouflagevorm — om het nu maar eens zo te noemen — heeft ook in de andere landen toepassing gevonden, waar men nog een stapje verder is gegaan.

Engeland bijv. houdt er van om zijn vliegvelden in bouwland met heggen te transformeren en door het juist aanbrengen van de schutverf heeft men daarmede biezonder goede resultaten geboekt.

Een Engels vlieger, die na een vlucht van enkele uren bij een vliegveld kwam, dat de vorige dag nog stralend en helder in het zonlicht had liggen te blakeren, kon het toch maar niet terugvinden. Hij wist de koers precies, hij kon nauwkeurig de wegen in de omtrek terugvinden, maar het vliegveld was verdwenen. Ten slotte zette hij de neus van zijn kist resoluut omlaag en ging op enkele honderden meters vliegen. Toen zag hij plotseling een stuk bouwland, dat met tal van heggen doorsneden was, doch welke géén schaduw op de grond wierpen. Wiel- en remsporen van vliegtuigen liepen er zelfs dwars doorheen...... Toen trok onze vlieger de stoute schoenen aan en maakte een keurige landing op een veld, dat uit de lucht een stuk bebouwd land leek.

Nog typerender is het verhaal, dat opgetekend werd uit de mond van een Duits vlieger, die met een Messerschmidt plotseling en schijnbaar zonder enige reden kwam dalen op een stuk bouwland dat nog geen vier kilometer van een vliegveld was gelegen.

De bewakingstroepen snelden toe en namen den niet-gewonden piloot gevangen, hem vragende waarom hij — indien hij toch wilde landen — in vredesnaam niet op het vliegveld was gedaald. De Duitser antwoordde, dat hij door een lekke benzinetank niet verder kon vliegen. Hij had het vliegveld wel gezien, maar hij wist ook dat de Engelsen al hun landingsterreinen zwaar gecamoufleerd hadden en vele schijn-vliegvelden hadden aangelegd. Dus had hij erg slim willen zijn en was geland op een stuk bouwland, dat in vorm wel met het vliegveld enigszins overeenkwam en dat hij dan ook had aangezien voor een gecamoufleerd landingsterrein!

Een tweede methode van de Engelsen is om olie te sproeien over hun vliegvelden, waardoor een mozaïek van lichte en donkere plekken ontstaat, hetwelk uit de lucht lijkt alsof men te maken heeft met kleine akkers. Ook heggen en sloten kunnen uitstekend door olie worden nageboolst.

Een vliegtuig sloeg over de kop.

Een merkwaardig geval van te ver doorgevoerde camouflage deed zich in Duitsland voor, waar de commandant van een militair landingsterrein zijn veld had laten beleggen met grote lappen zeildoek, welke beschilderd waren met boomtoppen, heggen, sloten en wat dies meer zij. Het leek werkelijk prachtig, maar doordat het gras, dat onder dit zeildoek groeide, dit omhoog drukte, bleef een lap zeil bij de eerste landing van een bommenwerper in de staart hangen, waardoor de kist een flinke ground-loop maakte. Een tweede bommenwerper kreeg het zeildoek in zijn wielen en sloeg over de kop...

Verschillende andere camouflagemethoden worden nog gevolgd: zo bijv. het omploegen en eggen van een gedeelte van de grasmat, waarna dit stuk met zware rollen wordt behandeld. Het vliegveld blijft even effen als het was, doch het heeft uit de lucht een volkomen ander aanzien gekregen.

Het camoufleren van gebouwen, zoals hangars, loodsen en dergelijke, kan het best gebeuren door het aanbrengen van verschillende schutkleuren, zoals bruin, groen en groengeel. Als die met een beetje zorgvuldigheid geschiedt „verdwijnen" de gebouwen volkomen, zó zelfs dat men ze op enkele honderden meters hoogte nog niet herkent.

En dan is de vlieger volkomen aangewezen op zijn koers-bepalingen, welke vooral bij lange afstandsvluchten wel eens een kleine afwijking kunnen vertonen: in de regel is dit voldoende om de bommen op een onbelangrijk stuk woeste grond te doen inslaan!

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: heden: Biefstuk, geb. aard., groente. Morgen: Kip, geb. aard., compote. Maandag: Zuurkool met worst en spek.

Agenda:

Ma. 20 Oct. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Di. 21 Oct. 20.00 Rep. „Ido"-orkest.
Wo. 22 Oct. 19.30 Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 23 Oct. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
Vr. 24 Oct. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.

Thé-dansant.

Zondag, 19 October as. om 18 uur zal er in het clubgebouw een thédansant worden gehouden. „Doy's Band" zal de dansmuziek verzorgen.

Introductie toegestaan: de geïntroduceerde(n) moet(en) in gezelschap zijn van een employé van de C.P.I.M. of C.S.M.

WACHTDIENSTEN: Zaterdag en Zondag 18 en 19 October 1941

Telegram Afdeling: 18.10 Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

19.10 Hr. Pons, tel. 675, A. v. Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Tennis: Kwartaalwedstrijden Zaterdag en Zondag 18 en 19 Oct. op onze banen. Na afloop op Zondagmiddag zal er in de Sociëteit Asiento een thédansant worden gegeven.

Protestantse Gemeente Emmastad: Kerkdiensten Zo. 19 October: 9.30 en 19.00 uur (Hernhutter Liturgie). Voorganger Ds. C. Th. Steenstra.

ARUBA

PROFESSIEFEEST ZR. CANISIA.

's Morgens droeg Pater Luyckx een gezongen H. Mis op in de kapel van het hospitaal, bijgewoond door alle Zusters van het Convent; het koor der Zusters zong de Mis. De kapel was smaakvol versierd voor deze gelegenheid. Tussen 10 en 11 uur was er een zeer druk bezochte receptie, waarbij Gezaghebber Isaac Wagemaker, de Geestelijkheid, de doktoren tegenwoordig waren alsook zeer vele particulieren.

Een regen van bloemen bewijst wel van de appreciatie voor de Jubilaresse. 's Avonds waren alle Zusters bijeen om deze heugelijke dag feestelijk te conmemoreren.

B.B.C. BEDANKT ARUBA.

Vrijdagavond jl. riep de British Broadcasting Corporation een speciale dankbetuiging om aan het adres van Aruba. De omroeper erkende de ontvangst van een chèque aan de Britse autoriteiten, zijnde de halve opbrengst van de laatst gehouden zg. Aruba War Weapons Drive, die een groot succes was.

De omroeper dankte Aruba hartelijk namens Lord Beaverbrook voor zijn mooie bijdrage voor de goede zaak en zei verder, dat de gift zeer groot is voor zulk een klein eiland als Aruba; volgens denzelfden omroeper zal het geld besteed worden voor het construeren van tanks.

ARUBA PALM BEACH ZWEMCLUB.

Op 1 November as. wordt de Aruba Palmbeach Club officieel geopend; alles is zo goed als klaar; een modern gebouw en prachtig gelegen aan een zeer mooi strand. Er hebben zich velen tot het Bestuur van de Palmbeach Club gericht met verzoek toegelaten te mogen worden als leden en volgens de ballotagelijsten, die reeds in omloop zijn, valt te constateren, dat het enthousiasme zeer groot is. Het doel van deze club sluit in watersport in het algemeen, biljart, tennis enz.; er is ook gelegenheid voor de leden om een weekend door te brengen; er zal ook een goed verzorgde keuken zijn met een moderne bar, alwaar alles te verkrijgen zal zijn.

FILM

„Tom Brown's Schooldays" (Roxy).

Een typisch Engelse film waarin het leren op een van de beroemde Engelse public-schools, die van Rugby, beschreven wordt. In de tijd, toen de schooljongens nog, na een hartroerend afscheid, met de postkoets naar de school gebracht werden, waar zij, naast veel pret toch ook veel verdriet meemaken. Het was in de tijd, dat Dr. Arnold tot hoofd benoemd werd, vol idealen en van plan de tucht op de school in mildere banen te leiden, waarbij hij zich vooral keert tegen het „pesten" van de nieuwelingen door de ouderen. Tom Brown komt dan als nieuweling op school, een dapper kereltje en dan krijgen wij het wel en wee van zo'n baasje te zien.

Er is veel plezier als hij onbewust den dokter helpt, door de groten, de Bullies, flink te pakken te nemen en veel verdriet, als hij, door een misverstand door de hele school dood verklaard wordt.

In hem ziet de dokter zijn idealen verwezenlijkt. In een woord de film geeft een aardige kijk op het leven van zo'n Engelse kostschool en is zeker zo goed als „Good bye, Mr. Chips."

In het voorprogramma twee journaals en nog een grappige kluchtje uit de oude doos van Charlie Chaplin.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zaterdag 18 Oct. '41 Vriendsch. wed.	S.U.B.T. 1 — R.C.C (O. Corsica)
Zondag 19 Oct. '41: A-Klasse	Hercules 1 — K.S.L.I. 1 (Visser)
Zondag 19 Oct. '41: B-Klasse	Jong Holland 2 — S.U.B.T. 2 (B. L. Dijk)
Zaterdag 18 Oct. Juniores 15.30 uur:	Jong Curaçao Jr. — S.U.B.T. Jr. (H. Rog)
Zondag 26 Oct. '41: A-Klasse	Jong Holland 1 — Jong Curaçao (Oehlers)
Zondag 26 Oct. '41: B-Klasse	R.C.C. — Hercules 2 (Ercol)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 19 Oct. '41: A-Klasse	Scherpenheuvel 1 — Transvaal 1 (Jesurun)
Zondag 26 Oct. '41: A-Klasse	S.B.U.T. 1 — Scherpenheuvel 1 (Ankoné)

K.S.L.I.-TERREIN.

Zondag 26 Oct. '41: B Klasse	K.S.L.I. 2 — D.T.S. (B. L. Dijk)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.15 uur precies.

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur.

DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.

DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

HET BESTUUR

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

31).

— Buona sera! knikt de elegante heer.

„Buona Sera" zegt de man bij de kachel neutraal. Even aarzelt de nieuwaangekomene, als verwachtte hij dat de ander iets zeggen zou, maar deze heeft zijn gehele aandacht alweer bij zijn handen, die hij bij de kachel houdt.

De elegante heer loopt door, de gang in en de man bij de kachel luistert scherp waar hij zich heen begeeft. De elegante klopt aan de deur van Clawdia Woschki.

Een paar minuten gaan voorbij. Dan gaat er een deur open en komen schuifelende passen en pantoffels de gang af en op de kachel toe.

Signor Chieri kijkt even met verbazing naar den man bij de kachel. Dan glimlacht hij:

— Wel, wel, zo koud?

— Natuurlijk, de kachel zelf is warm genoeg maar toch niet voldoende om alle kamers goed te verwarmen. Slaapt u eigenlijk nog met open ramen, Signor Chieri?

Signor Chieri glimlacht breder.

— Niet meer nodig, niet meer nodig.

— Wie was eigenlijk die man, die hier zoëven binnenkwam?

Het gezicht van den Milanees verstrakt bij deze vraag. Aarzelend antwoordde hij:

— Een kennis van signorina Woschki.

— Hoe weet u, wie hier binnenkwam?

— Hoe wist u, dat ik het weten kon?

Ze kijken elkaar even zwijgend en glimlachend aan.

— Signorina Woschki schijnt er eigenaardige kennissen op na te houden.

De heer Chieri antwoordt niet direct maar kijkt peinzend naar de kachel. Tenslotte zegt hij langzaam:

— Ja, ik vrees, dat juffrouw Woschki een gevaarlijk spel speelt...... en gespeeld heeft. En toch...... als ik politieman was, zou ik hier een oogje dichtdoen. Er zijn omstandigheden, waarin straf meer verdiend van misdrijf.

— In dit pension krijg je als politieman pijn in je oogspieren van het voortdurend toedrukken. Juffrouw Woschki moet dan maar zorgen, dat de juiste mensen niet op het juiste spoor komen.

— Daarvoor zal ze zorgen en daarbij zal ze geholpen worden.

En deze laatste zin is té mooi om niet voor laatste woord te dienen. En de heer Chieri moet, wil en zàl altijd het laatste woord hebben, waarom hij zich omdraait en weer in zijn kamer verdwijnt. De man bij de kachel peinst nog even, smijt zijn sigaret in het vuur en slentert de gang af, tot aan de deur van Anne Oldman. Hij klopt aan.

— Yes! Avanti!

De Amerikaanse staat midden in haar kamer en houdt opruiming. De hele kamer is vol kledingstukken, muziek, boeken, toiletartikelen, portretten en alle mogelijke andere rommel.

— Hullo! Buona sera, u is van de politie, niet?

— Si, signora is goed gemutst. Haar vol, verwelkt gezicht straalt. Haar ogen zijn kleiner dan anders maar schitteren daarbij meer. Inspecteur Fabri kijkt naar de fles Vermouth, die op tafel staat en zegt tot zich zelf.

„Ah juist".

Hardop zegt hij:

Mag ik een beetje bij u komen babbelen?

— Maar natuurlijk, ispettore, natuurlijk.

— Ik stoor toch niet?

— Volstrekt niet, u zou alleen storen als ik aan het zingen was.

— En juist dan zou ik het liefst hier willen zijn, zegt Fabri galant.

Anne Oldman lacht gevleid. Het gesprek is nu dadelijk in volle gang. Eén gemoedelijk gekeuvel over Italië en de Italianen en de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Fabri spreekt ongedwongen en erg onofficieel, maar zorgt toch, dat het gesprek langzamerhand op de bewoners van het pension en dan geleidelijk op Ernesto Roth komt. En nu is het uit met de gemoedelijkheid en de Angelsaksische humor van Anne. In een lange woordenstroom, heftig en onbeheerst, uit de Amerikaanse haar haat voor der Kroaat, er zich niet aan storend, dat die al dood is.

— Weet u wel, signora, dat uw woorden gevaarlijk zijn in de tegenwoordige omstandigheden? vraagt Fabri, als hij eindelijk de gelegenheid krijgt ook iets te zeggen.

— Gevaarlijk, waarom? vraagt Anne met heerlijke naïveteit, of goed gehuichelde naïveteit. Fabri kan dat nog niet vaststellen.

— Omdat er een onderzoek naar de dood van Ernesto Roth gaande is.

— U wilt toch niet beweren, dat ik verantwoordelijk ben voor de dood van Ernesto Roth? Als u allen wilt opsluiten, die innerlijk aan de zijde van den moordenaar staan, kunt u een nieuwe gevangenis bouwen. En dan hoe kan ik het gedaan hebben? O, welke gronden kan men mij verdenken?

— Kunt u eigenlijk bewijzen, signora, dat u na die Zaterdagavond thuis gekomen te zijn voortdurend hier in deze kamer was?

— Ja zeker, de heer Francesco Veramini, was bij mij.

— Best, en wie kan bewijzen, dat de heer Francesco Veramini heel de tijd bij u was?

— Wie? Wel, ik natuurlijk.

— Is er niemand verder in uw kamer geweest?

— Zeker, het dienstmeisje gebracht een ketel heet water gebracht. Ik heb hier een koffiemachientje. En de Amerikaanse wijst op een klein nikkelen apparaat zoals je die in Italië veel vindt.

— Luistert u eens, signora, begrijpt u nu niet, dat dat alles geen waarde voor ons heeft! U hebt geen getuige dan den heer Veramini, en heer Veramini heeft geen andere getuige dan u. Dat helpt geen zier.

Wordt vervolgd